

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

2015/830:n ja 1272/2008:n mukaisesti

(Kaikki viittaukset EU-säädöksiin ja direktiiveihin on lyhennetty vain numerotiedoksi)

Laadittu 2016-03-23

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

Kauppanimi

BioCool PoolFilter Clean / Filter rengöring

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Puhdistusaineet

Desinfointiaine

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys

Clas Ohlson Oy

Brunnsgatan 10b

00100 Helsinki, Suomi

Yhteyshenkilö

Puhelinnumero

020 111 22 22

Sähköpostiosoite

info@clasohlson.fi

1.4 Häät puhelinnumero

Yleinen hätänumero 112

HUS Myrkytystietokeskus 24 h/vrk, puh. 09-471977 (suora) 09-4711 (vaihde)

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Luokitus 1272/2008:n mukaisesti

Välitön myrkyllisyys (Kategoria 4 suun kautta)

Ihoa ärsyttävä (Kategoria 2)

Ärsyttää silmiä (Kategoria 2)

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen; Voi aiheuttaa hengityselinten ärsytystä (kategoria 3 resp)

2.2 Merkinnät

1272/2008

Varoitusmerkit

Huomiosanat

Varoitus

Vaaralausekkeet

H302

Haitallista nieltynä

H315

Ärsyttää ihoa

H319

Ärsyttää voimakkaasti silmiä

H335

Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä

Turvalausekkeet

P102

Säilytä lasten ulottumattomissa

P280

Käytä suojakäsineitä ja silmiensuojainta

P302+P352

JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vesi

P337+P313

Jos silmä-ärsytys jatkuu: Hakeudu lääkäriin

2.3 Muut vaarat

Ei merkitystä.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Tämä tuote koostuu usean kiinteän aineen seoksesta.

3.2 Seokset

Huomaa että taulukossa esitetään täysin puhtaassa muodossa olevien aineosien tunnetut vaarat. Nämä vaarat vähenevät tai poistuvat kun aineosat sekoitetaan tai laimennetaan, vrt. kohta 16d.

Aineosa	Luokituksesta	Pitoisuus
NATRIUMPERKARBONAATTIA		
CAS-numero	15630-89-4	Ox Sol 2, Acute Tox <i>4oral</i> , Skin Irrit 2, Eye Irrit 2, STOT SE <i>3resp</i> ; H272, H302, H315, H319, H335
EY-numero	239-707-6	
Reach	01-2119457268-30	

Aineosien luokittelun ja merkintöjen selitykset annetaan kohdassa 16e. Viralliset lyhenteet on painettu normaalilla kirjaimella.

Kursivoidut tekstit ovat spesifikaatioita ja/tai täydentäviä tietoja, joita on käytetty laskettaessa seoksen luokitusta, katso kohta 16b.

Sisältää myös aineosia, joita ei tarvitse merkitä.

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 648/2004:

>= 30% happipohjaiset valkaisuaineet.

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleistä

Älä koskaan yritä antaa tajuttomalle henkilölle nestettä tai muuta suun kautta.

Vähimmässäkään epäilyssä tai jos oireet jatkuvat, mene lääkäriin.

Sisäänhengitettäessä

Anna vahingoittuneen levätä lämpöisessä paikassa, jossa on raitis ilma; Jos oireet jatkuvat, viekää hänet lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuhtele välittömästi haalealla vedellä 15-20 minuuttia pitäen silmiä auki; Jos oireet jatkuvat, mene lääkäriin.

Ihokosketus

Riisu saastuneet vaatteet.

Pese iho saippualla ja vedellä.

Jos oireita ilmenee, ota yhteyttä lääkäriin.

Nieltäessä

Huuhtele nenä, suu ja kurkku vedellä.

Juo välittömästi muutama lasi vettä.

Ota yhteys lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Ärsytystä saattaa ilmetä.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei merkitystä.

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Sopivat sammutusaineet

Sammutetaan vesisumulla, jauheella, hiilidioksidilla tai alkoholia kestäväällä vaahdolla.

Epäsopivat sammutusaineet

Ei pidä sammuttaa vedellä.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palaessa voi terveydelle haitallisia tai muutoin haitallisia aineita levitä.

Estä sammutusveden pääsy viemäriin. Sammutusvesi käsitellään voimassa olevien säädösten mukaisesti.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Tulipalon sattuessa käytä raitisilmanaamaria.

Jäähdytä palolle altistuneet suljetut säiliöt vedellä.

Suojelutoimenpiteissä on huomioitava palopaikalla olevat muut materiaalit.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

- Käytä suositeltuja suojarusteita, katso kohta 8.
- Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta.
- Älä hengitä tuotetta ja vältä kosketusta ihon ja silmien kanssa.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

- Vältä päästöjä maahan, veteen tai viemäriin.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

- Käytä imuria pienempien kappaleiden ja pölyn poistamiseksi.
- Puhdista likaantunut alue sopivalla puhdistusaineella.
- Huuhtelee alue huolellisesti vedellä.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

- Henkilökohtaiset suojarusteet ja jätteenkäsittely: katso kohdat 8 ja 13.

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

- Lue valmistajan ohjeet ja noudata niitä.
- Älä hengitä pölyä ja vältä kosketusta ihon ja silmien kanssa.
- Säilytettävä hyvin suljetussa alkuperäispakkauksessa.
- Älä syö, juo tai tupakoi tilassa, jossa tuotetta käsitellään.
- Pidä tuote erillään elintarvikkeista sekä lasten ja eläinten ulottumattomissa.
- Pese kädet tuotteen käsittelyn jälkeen.
- Pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä.
- Työskentele niin, ettei synny roiskeita. Jos roiskeita kuitenkin syntyy, toimi välittömästi tämän käyttöturvallisuustiedotteen kohdan 6 mukaisesti.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

- Varastoidaan kuivassa ja viileässä (ei saa jäätyä eikä lämpötila saa ylittää 30°C).
- Työpaikalla on oltava hätäsuihku ja silmienhuuhtelumahdollisuus.
- Får ej förvaras i närheten av reduktionsmedel.
- Undvik kontakt med vatten.

7.3 Erityinen loppukäyttö

- Ei merkitystä.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

8.1.1 Kansalliset raja-arvot, Suomi

- Millään aineosilla (katso kohta 3) ei ole työperäisen altistuksen raja-arvoja.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

- Työntekijöiden suojelemiseksi työssä esiintyviltä vaaroilta on kiinnitettävä huomiota tähän tuotteeseen tai sen aineisiin liittyviin terveydelle aiheutuviin vaaroihin (vrt. kappaleet 2, 3 ja 10) EY-direktiivien 89/391 ja 98/24 sekä kansallisen työturvallisuuslainsäädännön mukaisesti.
- Silmiensuojainta on käytettävä, jos vaarana on suora kosketus aineeseen tai aineen roiskuminen.
- Käytä suojakäsineitä, jotka ovat butyylikumia, Vitonia tai vastavaa tai kysy vaihtoehtoisia materiaaleja työterveyshuollon asiantuntijalta. Näytä tämä käyttöturvallisuustiedote.
- Työskentelyn ilman suojakäsineitä tulee tapahtua ainoastaan käsiteltäessä hyvin pieniä määriä.
- Käytä sopivaa hengityksensuojainta, jos ilmanvaihto on riittämätön.
- Ympäristövahinkojen rajoittaminen: katso kohta 12.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

a) Olomuoto	Muoto: Tabletteja Väri: valkoinen
b) Haju	Hajuton
c) Hajukynnys	Ei sovelleta
d) pH	Ei sovelleta
e) Sulamis- tai jäätymispiste	Ei sovelleta
f) Kiehumispiste ja kiehumisalue	Ei sovelleta
g) Leimahduspiste	Ei sovelleta
h) Haihtumisnopeus	Ei sovelleta
i) Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei sovelleta
j) Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	Ei sovelleta
k) Höyrinpaine	Ei sovelleta
l) Höyryntiheys	Ei sovelleta
m) Suhteellinen tiheys	Ei sovelleta
n) Liukoisuus	Ei sovelleta
o) Jakautumiskerroin: n-oktanoliv/vesi	Ei sovelleta
p) Itsesyttymislämpötila	Ei sovelleta
q) Hajoamislämpötila	Ei sovelleta
r) Viskositeetti	Ei sovelleta
s) Räjähdyvyys	Ei sovelleta
t) Hapettavuus	Ei sovelleta

9.2 Muut tiedot

Tietoja ei saatavilla

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Tuote ei sisällä aineita, jotka voivat johtaa vaarallisiin reaktioihin normaaleissa käsittely- ja käyttöolosuhteissa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Tuote on stabiili normaaleissa varastointi- ja käyttöolosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tunnettuja vaarallisia reaktioita normaalissa käytössä.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Suojattava kosteudelta.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Vid kontakt med vatten kan produkten sönderdelas i natriumkarbonat och väteperoxid. I kontakt med vatten kan även giftiga gaser frigöras.

Vältä kosketusta pelkistävien aineiden kanssa.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei mitään normaaleissa olosuhteissa.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Yleinen ja epäspesifinen myrkyllisyys

Tiedot mahdollisista haitallisista vaikutuksista terveydelle perustuvat kokemukseen ja/tai tuotteen useampien komponenttien toksikologisiin ominaisuuksiin.

Akuutit vaikutukset

Ei luokiteltu akuutisti myrkylliseksi aineeksi.

Haitallisuus terveydelle

Haitallista nieltynä.

Myrkyllisyys toistuvassa altistumisessa

Saatavilla olevan tiedon perusteella luokittelukriteerien ei voida katsoa täyttyvän.

Syöpää aiheuttavat ominaisuudet

Saatavilla olevan tiedon perusteella luokittelukriteerien ei voida katsoa täyttyvän.

CMR-vaikutukset

Saatavilla olevan tiedon perusteella luokittelukriteerien ei voida katsoa täyttyvän.

Herkistyminen

Seoksen aineille ei ole raportoitu yliherkkyysoireita.

Syövyttävät ja ärsyttävät vaikutukset

Tuote voi ärsyttää silmiä, ihoa, limakalvoja ja hengitysteitä.

Yhteis- ja vastavaikutukset

Saatavilla olevan tiedon perusteella luokittelukriteerien ei voida katsoa täyttyvän.

Vaikutukset harkintakykyyn ja muut psyykkiset vaikutukset

Saatavillamme olevan tiedon mukaan tuote ei vaikuta arvostelukykyyntuotteen käyttötarkoituksen mukaisessa käytössä.

Vaikutukset ihmisen mikroflooraan

Tietoa ei ole saatavilla.

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Myrkyllisyys

Tuotetta ei merkitä ympäristölle vaaralliseksi. Ei kuitenkaan ole pois suljettua, että suurilla päästöillä tai toistuvilla pienillä päästöillä voisi olla ympäristölle haitallinen vaikutus.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Tiedot pysyvyydestä ja hajoavuudesta puuttuvat.

12.3 Biokertyvyys

Tiedot biokertyvyydestä puuttuvat.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Tietoja tuotteen liikkuvuudesta ympäristössä ei ole.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Kemikaaliturvallisuusraporttia ei ole laadittu.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tiedot puuttuvat.

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Tuotetta koskeva jätteenkäsittely

Käytöstä poistettua tuotetta on käsiteltävä vaarallisena jätteenä voimassa olevien määräysten mukaisesti.

Luokitus 2006/12:n mukaisesti

Suosittelu jättekoodi: 16 09 04 Hapettavat aineet, joita ei ole mainittu muualla.

Tuotteen kierrätys

Tyhjät, huuhdellut pakkaukset kierrätetään kun se on käytännössä mahdollista.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

Tämän tuotteen kuljetuksen oletetaan tapahtuvan ainoastaan maanteitse tai rautateitse, ja täten vain ADR/RID-kuljetussäännökset pätevät. Jos tarkoituksena on käyttää muita kuljetustapoja, tulee ottaa yhteyttä tämän käyttöturvallisuustiedotteen julkaisijaan.

14.1 YK-numero

Ei luokiteltu vaaralliseksi aineeksi

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Ei sovelleta

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Ei sovelleta

14.4 Pakkausryhmä

Ei sovelleta

14.5 Ympäristövaarat

Ei sovelleta

14.6 Erityiset varoimet käyttäjälle

Ei sovelleta

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei sovelleta

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Ei sovelleta.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Arviointia 1907/2006 Liitteen I.

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

16a. Tarkistetun käyttöturvallisuustiedotteen tapauksessa selkeä maininta siitä, mitä muutoksia tiedotteen edelliseen versioon on tehty, ellei tätä tietoa ole annettu toisaalla tiedotteessa, sekä tarvittaessa selvitys muutoksista. Aineen tai seoksen toimittajan on säilytettävä muutoksia koskeva selvitys ja toimitettava se pyynnöstä

Tämän dokumentin muutokset

Tämä on ensimmäinen versio.

16b. Käyttöturvallisuustiedotteessa käytettyjen lyhenteiden ja akronymien selitykset

Täydelliset vaaraluokka- ja kategoriakooditekstit on mainittu kappaleessa 3

Ox Sol 2	Hapettavat kiinteät aineet (vahvistettu kategoria 2)
Acute Tox 4oral	Välitön myrkyllisyys (Kategoria 4 suun kautta)
Skin Irrit 2	Ihoa ärsyttävä (Kategoria 2)
Eye Irrit 2	Ärsyttää silmiä (Kategoria 2)
STOT SE 3resp	Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen; Voi aiheuttaa hengityselinten ärsytystä (kategoria 3 resp)

Kattava kappaleessa 2 mainittujen vaarojen määrittely

Acute Tox 4oral

ATE (acute toxicity estimate - välittömän myrkyllisyyden estimaatti) 300-2000 mg/kg

Skin Irrit 2

Yksi tai useampi ihoärsytyksen kriteereistä 1-3 täyttyy

Eye Irrit 2

Jos aine eläimen silmään levitettynä tuottaa ainakin kahdella kolmesta koe-eläimestä seuraavia positiivisia reaktioita: sarveiskalvon samentuma ≥ 1 , ja/tai värikalvotulehdus ≥ 1 , ja/tai sidekalvon punoitus ≥ 2 ja/tai sidekalvon turvotus (kemoosi) ≥ 2 laskettuna pisteiden keskiarvona arvioinnissa 24, 48 ja 72 tuntia koemateriaalin levittämisen jälkeen, ja joka palautuu täysin 21 päivän tarkkailujakson aikana

STOT SE 3resp

Ohimenevät elinkohtaiset vaikutukset: Hengitysteiden ärsytys. Nämä aineen elinkohtaiset vaikutukset eivät täytä kriteerejä, joiden perusteella aine voitaisiin luokitella kategorioihin 1 tai 2. Kyseessä ovat vaikutukset, jotka muuttavat haitallisesti ihmisen toimintoja lyhyeksi ajaksi altistumisen jälkeen ja joista ihmiset saattavat toipua kohtuullisessa ajassa ilman pysyviä rakenteellisia tai toiminnallisia muutoksia.

Kohdan 14 lyhenteiden selitykset

ADR Eurooppalainen sopimus vaarallisten aineiden kansainvälisistä maantiekuljetuksista

RID Kansainvälisiä vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksia koskevat määräykset

16c. Tärkeimmät kirjallisuusviitteet ja tietolähteet

Tietolähteet

Perustiedot vaarojen laskemiseksi on ensisijaisesti otettu virallisesta eurooppalaisesta luokitusluettelosta, 1272/2008 Liitteen I, päivitettyinä 2016-03-24.

Kun tällaisia tietoja ei ole ollut saatavilla on toissijaisesti käytetty dokumentaatiota, johon tämä virallinen luokitus perustuu, esim. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). Kolmanneksi on käytetty tunnetuilta kansainvälisiltä kemikaalitoimittajilta saatuja tietoja ja neljänneksi muuta saatavilla olevaa tietoa, esim. muiden yritysten käyttöturvallisuustiedotteita tai voittoa tavoittelemattomilta organisaatioilta saatuja tietoja, jolloin asiantuntija on arvioinut lähteen luotettavuuden. Jos luotettavaa tietoa ei kuitenkaan ole saatu, vaarat on arvioinut asiantuntija samankaltaisten aineiden ominaisuuksien perusteella ja 1907/2006:ssa ja 1272/2008:ssa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Täydelliset tässä käyttöturvallisuustiedotteessa mainittujen säädösten tekstit

- 2015/830 KOMISSION ASETUS (EU) 2015/830, annettu 28 päivänä toukokuuta 2015, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) muuttamisesta
- 1272/2008 ASETUKSET EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta
- 89/391 NEUVOSTON DIREKTIIVI, annettu 12 päivänä kesäkuuta 1989, toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä
- 98/24 NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/24/EY, annettu 7 päivänä huhtikuuta 1998, työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemisesta työpaikalla esiintyviin kemiallisiin tekijöihin liittyviltä riskeiltä (neljästoista direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)
- 2006/12 EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2006/12/EY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2006, jätteistä
- 1907/2006 EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta Liitteen I

16d. Seosten osalta maininta siitä, mitä menetelmää käytettiin asetuksen (EY) N:o 1272/2008 9 artiklassa tarkoitettujen tietojen arvioinnissa luokitusta varten

Seoksen vaarojen laskenta on suoritettu todistusnäytön arviointina käyttäen asiantuntijoiden arvioita 1272/2008 Liitteen I:n mukaisesti, tarkastellen kaikkia saatavilla olevia seoksen vaarojen määrittämistä koskevia tietoja yhdessä ja 1907/2006 Liitteen XI:n mukaisesti.

16e. Luettelo merkityksellisistä vaaralausekkeista ja/tai turvalausekkeista

Kohdassa 3 mainittujen, GHS:n/CLP:n mukaisten vaaroja osoittavien merkintöjen täydelliset tekstit

- H272 Voi edistää tulipaloa; hapettava
- H302 Haitallista nieltynä
- H315 Ärsyttää ihoa
- H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä
- H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä

16f. Ohjeet työntekijöille tarkoitettusta asianmukaisesta koulutuksesta, jolla taataan ihmisten terveyden ja ympäristön suojeleminen

Varoitus virheellisestä käytöstä

Tämä tuote voi aiheuttaa vaurioita väärin käytettynä. Valmistaja, jakelija tai toimittaja ei vastaa haittavaikutuksista, jotka aiheutuvat muusta kuin käyttötarkoituksen mukaisesta käytöstä.

Muut asiaa koskevat tiedot

Tietoa tästä dokumentista

Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu ja tarkastettu KemRisk®-ohjelmistolla, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Ruotsi, www.kemrisk.se